

szépirodalmi és társadalmi képes hetilap

Alapította: Dr. Dobay István.

Előfizetési ár: Egész évre 800 K, félévre 400 K, negyedévre 200 K, egyes szám 30 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IV., Muzeum-körut 1. IV. em. Tel.: József 55-40. Hivatalos órák 10-1-ig.

Meghuzták a halálharangot.

Irta Makay Béla.

Akik beteges izléssel, izguló élvezettel olvassák a vérbemártott tollal irt háboroztató, rémes történeteket s most a cím után ítélve, kapva-kapnak azon, hogy: — Ohó! Ez érdekes lesz. Ezt el kell olvasnom, — talán csalódottan teszik le a végén írásomat. Mert, ha lesz is szó benne a multból valamiféle szegénylegényekről, újabb emberhalál nem esik.

*

»Vede Napoli e poi muori«.

Ezt a szállóigét a Kis-Balatonra alkalmazva: »Lásd a Kis-Balaton és azután bátran meghalhatok«, — a Balaton mellett nyaralók nagyon félthetik az életüket; merthogy még a szomszéd »Strand«-ok iszapjában és hinárjában hempergő szép és kevésbé szép nem tudomást se mer venni arról, hogy közvetlen közelükben, természeti szépségei és ritkaságaitól megfosztott Csonka-Magyarországnak még él egyik megmaradt ősvilága, őslápjja: a Kis-Balaton. Még él, de a flirtelők nem hallják, hogy a lápi »Nádország« és vizimadártanyája felett már meghuzták a halálharangot.

— Kis-Balaton? Nádország? Madártanya? Hát mik ezek? — kérdezi talán mégis valamelyik »ezredéves ujdonságra« éhes, kíváncsibb olvasó.

Mi? — Hát olyan csudás rejtett zuga az országnak, ahol a természetben a mult és jelen közt különbség nincs. Ahol csak az időkben változó látogató ember más, mint volt hajdan. Ahol azonban az őstermészetnek olyan nagy az átalakító varázsa, hogy a legérzékletlenebb modern ember is magábaszállva megtisztul a hiuságos világ salakjából lelkére ragadt porszemtől is.

Tessék mellém szegődni.

Megyünk az őslápra, Nádországba.

Nem kell félni, hogy az emberéhes mocsár vagy a hináros lápvíz elnyeli a merész vállalkozót. Megbízható kalauz leszek. Jól ismerem a járást. Harminc és egynehány éve vadászgatva járom Kis-Balaton borzozüstökű zombékos rétjeit, ingó lápját, susogó nádi utait.

Szivemhez nőtt lápi Nádország szive.

Megyünk Nádországba. Vissza az idők évezredein át. Vissza a hamisítatlan eredeti őstermészetbe.

*

A Kis-Balaton tulajdonképpen nem egyéb, mint a Balatonba siető Zala-folyó árterülete. Hajdankori óriási kiterjedésű, nádi csikaszfarkasokban, rókában bővel-

kedő ingoványainak, mocsaras rétjeinek, füz-, kóris- és égerfa rengetegeknek, uszó és ingó lápjainak ősterületéből csak az a láp maradt meg, melyet ma Kis-Balaton néven ismerünk. Abból a feneketlen mocsárvidékből, amely a IX. században a Privina, morva-szláv herceg építette Mosaburgot (mocsárvárat), majd ennek helyén a XI. század elején Szt. István által alapított zalavári bencés apátságot és várat csaknem hozzáférhetetlenné tette, — ma, már csak a Kis-Balaton ős nádrengetegének a szive él.

Az embernek kenyér kell. Eke alá feltöri a legegőket, levezeti a vadvizeket, kiszáritja a lápokot és mocsarakat, hogy mindig több és nagyobb termőföld területet nyerjen. S ebben az embert a természet is segíti. Idők multával a láp szikkadni, sorvadni kezd. A hinár és tőzeg felszivja a láp tengernyi vizét, melyet tórongy, usszakál, kolokánt, békalencse, vizisulyom, vizitök és vizililjom ezre borít. A rothadó növényzetből, békanyállal borított ragadós, sűrű szivós sár: dágvány lesz, melyben a sás és káka lassanként megfojtja a nádat. A szikkadó dágványon idővel sásfüves, murvás, turfaltalaju rétképződik. A még posványos, pocsgós rétet bujaillatu sűrű növényzet lepi el és megköti az ingóringó talajt. A rétképződésnek gyökere elrohad s a felszikkadt láp átalakul bársonyos pázsitu humusszá: termékeny televényfölddé, mely végképen elhantolja, eltemeti a korhatag multat.

Kronos megette saját gyermekeit.

Hinár, Sás, Nád testvérek, Láp-anya gyermekei megeszik egymást.

Az Idő pedig felfalja az egész multat.

Igy fogyott, kisebbedett a Kis-Balaton tengernyi vízterülete. Fogyott a hatalmas láp. S ami belőle megmaradt a jelennek, az ma már csak az ősláp, ősmocsár szive: Nádország.

Szép darab láp ez még így is. De megközelítőleg sem annyi, mint amennyi az ősmocsár, ősláp volt.

A földéhes ember ezt az ősföldet úgy körülrágta és művelés alá törte már, hogy a hatalmas mocsárbirodalomból csak a mai Kis-Balaton maradt. De a kapzsi ember megkopott fogsorába aranyat tétethetett.

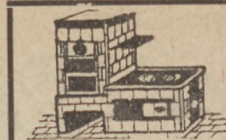
Kis-Balaton ma a keszthelyi és vörsi részen Festetich hercegé, a zalavári részen a hasonló nevű bencés apátságé, az égenföldi és magyaródi részen az illető községek birtokosaié. De csak a telekkönyvben;

"IKARUS"

AUTOMOBILHÜTŐK.
VIII., KISSTÁCIÓ-U. 11.

SZÖRMEKABÁTOK, Evetovics szücs
RÓKÁK és MUFFOK SZOLID ÁRBAN Erzsébet-tér 8, I. em.

Kárpitos- és asztalos-műbutorok
Somogyi Ede és Társa kárpitos és diszítőknél
 Budapest, Belváros, Hajó-utca 8-10. Telefon 60-98.

Bőrcsök Mihály
 Takaréktűzhely-készítő, lakatosmester
 Budapest, IX., Rákos-utca 6.
 Telefon: József 124-65.

mert tulajdonképpen igazi birtokosai a vizimadarak, halak, bogarak és különféle csuszómászó teremtmények ezrei.

(Zárjel között mondom, hogy hire ne menjen: a zalavári orvhalászok is úgy tekintik a Kis-Balaton, mint ha az övék volna. Mert, míg a »Felsőmély«-en a halászás bérlője halásztat, az »Alsómély«-en vigan buffog a tóságon a »turbokos« orvhalászok buffogója, mellyel a hálóba kergetik a visszamenekülő halat.

De hát mire való is volna a »Nótásfa«, ha nem arra, hogy a vigyázó nótával figyelmeztesse a társait, ha onnan felülről valamiféle »spenótbakter«-t vagy »kakastollas«-t venne észre a láthatáron.)

A régi jó időkben pedig a Kis-Balaton és mocsárvidéke mindenkié volt. Mindenki közt pedig »szegénylegények« is akadtak szép számmal.

Magyarország büntügyi történelmében Zalamegyének Balatonmelléke kiváló helyet foglal el.

Oklevelek százai tanuskodnak azokról a hatalmaskodásokról, amelyek a Balaton környékén történtek.

Nagyon elszaporodtak a csavargók, tolvajok, rablók, gyujtogatók, hamispénzverők és egyéb gonosztevők, akik között sok jónevű nemes is akadt. Számkivetés vagy halál volt az ítélet.

Zsigmond uralkodása idejében még Borbála királyné megbízottját és a görög császár követét is kirabolták a gonosztevők a Balaton mellett. Pölöske várában meg maguk a várnagyok valának a legszemenzedettebb akasztófavirágok. Pölöske későbbi urairól: az Eördeöghökről ma is az a mondás járja — ha gonoszokról van szó — hogy: »Hetten vannak, mint a pölöskei ördögök.«

Hunyadi Mátyás idejében a mocsárban épült Békavár (másként és ma Szentgyörgyvár) várnagyai hatalmaskodtak a Kis-Balatonon a zalavári halászon; sőt a Krisztus sirjához iparkodó szentéletű zarándokokat is megugrasztották a hajókról.

Olyan hatalmas és dugzagdag főurak, mint: a Gersei Pethők, a Marczalyak, a Kanizsayak, az Egerváryak, a Nádasdyak, ha rossz fát tettek a tűzre, szépen visszahúzódtak jól védett váraikba. Csak merjen valaki utánuk menni! De mit tegyen az az akasztófáraláló gonosztevő, szegénylegény, aki még sem nemességre, sem várra nem tudott szert tenni?

Mit? Hát akkor is, utóbb is, szépen meghuzta magát vagy a Bakony erdős, vagy pedig a Kis-Balaton nádas rengetegekben.

Ilyenkor Nádországnak madárvilága is megszapordott néhány »jómadár« kiváló példányával.

A mult század betyáromantikájának is bőviben szolgáltatott adatokat a Balaton környékén garázdál-

kodó vagy a más megyebeli pandurok elől megugrott »sétáló legények«, bujkáló szegénylegények.

Soká hirhedt betyár volt a mult század harmincas éveiben Milfait Ferenc, akit a Balaton mellett száz katoná is hajsolt megyéről-megyére az akasztófáig.

A hatvanas években a Zalavárral és Kis-Balatonnal szomszéd Báránd-pusztá volt a betyárjárás fészke. Hét számadó juhászt akasztottak egyvégben Kanizsán. Sobri Jóska, a nóták hőse, a legendás uri betyár is a bárándi »Görhes pince« mellett mulatott. Benkő Józsi (talán egyik hasonló nevű hajósom őse) is betyárnak csapott fel Zalavárról azzal a katonaságnál kapott százötven bottal, amelynek a helyét soha se látta. Seta Pistát, Simon Bali Pétert, a gavallér Kulics Józsit ma is betyárnótákban emlegetik a Kis-Balaton mellékén. Akit pedig arrafelé ismernek, az — ha ideig-óráig is, de — menedéket talált Nádországnak olyanok által megközelíthetetlen buvóhelyein, akik a járást nem ismerték. A »kétlábu üldözött vad«-nak jó helye volt a »négylábu üldözött vadak«: a farkasok, rókák tanyáján.

Olyan világ volt abban az időben, hogy nálunk, a szabari felsőmajorban, minden fertálykor konvenció: szalonna, bor, kenyér, miegymás járt ki a Zalaberekből vagy a Kis-Balaton betyártanyáiról rendesen jelentkező »legény«-nek. Ami arra volt jó, hogy: ha véletlenül megfogyott az urasági konda vagy birkanyáj, — rövidesen megszaportva kerítették meg a »böcsületükre vigyázó« konvenció »sétálók«. Mert hát minden uraságnak megvolt a maga »pártfogója«.

Hiába! Nem lehetett másként. »Kis ajándékok tartják fenn a barátságot.« Talán ennek lehetett köszönni azt is, hogy amikor Patkó Pista — a vakmerőségéről híres betyár — az Oszterhuber (Tarányi) Józseféknél mulató zalai urakat bandájával minden érték-tárgyukból kifosztotta, a sógoránál akkor vendég »haza bölcsének«, Deák Ferencnek visszaadta az aranyóráját. Merthogy: — Meg kell böcsülni az ilyen híres embert.

Az utolsó zalai, — csak amolyan durva és kegyetlen, — »kacabetyár«-ra, Savanyu Józsi magam is emlékszem. Nálunk is »látogatást tett«. Rablás, utonállás, gyilkosság miatt évekig volt vendég Illaván. Aztán hogy kiszabadult, meg ismét lecsukták, talán még most is él, ha meg nem halt. Ő volt az utolsó betyár, aki a Kis-Balaton náderdejét bujta, amíg a katonaság be nem kerítette és kölcsönös lövöldözés közben rajta nem ütött a lebuji csárdában.

Ha nem is szegénylegényekkel, betyárokkal, utonálló haramiákkal, de olyan »állásbeli« zalavári »arisztokratákkal«, — akik néminemű fejbeverések és eltévedt lábasjóságoknak miatta néhány évig ülnökök voltak Illaván, — manapság is találkozhatunk a Kis-Balatonon.

Szobafestést művészi kivitelben végez
GRALITZER
 VII., Erzsébet-körut 44. Telefon: 95-83.

MEGNYILT
 KÜLÖN TERMEK
 TÁRSAS
 ÖSSZE-
 JÖVETELK

CONFISERIE
GUANBOS
 CUKRÁSZDA

BUDAPEST
 TIT. RÁKÓCZI-UT
 15. SZÁM
 TELEFON
 J. 122-00

PALUGYAY PEZSGÓ

Ezüst evőkészletek kazettában, 12 személyes komplett, **ezüst értékben** nagy választékban. Arany-, ezüst-, briliáns-beváltás.
SZIGETI NÁNDOR és FIA, Budapest, IV., Múzeum-körut 17.
 Alapított 1867.

Capéták

Sieburger és Társa

Telefon: 34—04.

IV., Kigyó-tér 1.

De ne tessék megijedni, ha ilyen (talán mondanom sem kell, hogy a halászás bérlőjének engedélye nélkül) halászgató »tisztesseges« emberekre akadnánk utunkban. Mert lelkiösmeretemre mondhatom, hogy amikor vadászataim után eltikkadtam, a tórol Góri Ferencsel a »Nagygunyhóhoz« lepihenni tértem, ezek a »kusztorá«-val (szalonnázó bicskával) csendben szalonnázgató halászok mindig pompás halpaprikással vártak. Amikor pedig ebéd után a tüzes kánikulai nap hevétől és a talán még tüzeőbb szabari rizlingtől elnyomott az álom, akkor sem hajthattam volna nyugodtabban fejemet a rét buja virágillattal telített zsenge sarjfüvéből vetett fekvőhelyemre, ha egy század katonaság őrzött volna is.

Van »böcsületi« a zalavárinak.

Meg is érdemelték egy-egy »kelázli« (klázli = pohár) »áslong« (anslog = Einschlag) nélkül kezelt rizlinget és egy marék bőrszivart.

Ha vendég nélkül voltam köztük, engem megszivleltek. Mert talán igazuk is volt, hogy: »Ahol kevesebb az ur, ott több a levegő!«

*

Ez után a bevezetés után a kevésbé bátor szívű vállalkozó talán bizony vissza is fordulna. De akkor mondjon le arról, hogy a csudás, meseszerű lápi életet valaha megismerhesse. Mondjon le arról, hogy valaha unokáinak igaz mesét mondhasson az elmuló lápi életéről, a haláraitelt Kis-Balatonról és Nádországról.

Mehetünk hát bátran Nádországba!

*

Hasad a hajnal.

Napisten előre küldte rózsásujju Eost. Négyesfogatán vágatva előzi az égi örök vándort.

Az azurkék mennyboltozon nincs már egyetlen csillagocska sem. Most pislantotta az utolsót a Hajnalcsillag is.

Földanya a rónán uszó ködfátyollal letörli arcáról az éjjeli pihenés nyomait, megfürdik a harmatban és virágzó diszében, üdén várja hatalmas szerelmese, az örökifju Nap tüzes csókjait.

A zalavári dombháton kocognak lovaink. Parasztszekéren ülünk. Féderes koci nem való a mi utunkra.

Lelátunk már a Kis-Balatonra, mely felett most oszladozik a köd. Leszáll. Elnyeli a nádas sűrűje. Szép idő lesz.

A vidék, mint a kaleidoszkop, színét változtatja,

Nagykócsag tanya a Kis-Balatonon.

Rajzolta Makay Béla.

aszerint, amint az ég színe a napfölkelte alatt változik.

A szemhatár peremén meghasadt ég színe előbb sárgászöld, majd rózsaszín, utóbb vérpiros. De csak addig, amíg néhány hatalmas arany sugárnyalábot előhírnökeül a zenitig fel nem lövel a felbukkanó nap.

Nap uram nem aludt jól. Pufók, veres ábrázatja haragot, vihart jelent. Egy pillanatra mintha megpihenne a somogyi dombháton, hogy kifujja magát.

Aranyporral lesz tele a levegő. Aranypor száll, csillog, ragyog és ülepedik az üdén ébredt rónaságra, melyen a harmatcseppek milliárdjai gyémántként a szivárvány színeiben sziporkáznak.

*

(Folytatása következik.)

STEYR Autók

VIII., Trefort-utca 2. Tel.: József 64—62.

Dénes szalon

Budapest, IV., Váci-utca 11/l, félemelet.

STRAUCH TESTVÉREK

cipőkülönlegességek IV., Koronaherceg-utca 9. Pllvax-köz. Telefon: 166—38. és Irányi-utca 18.

Elsner

Női divatujdonságok

állandóan raktáron!

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 10

Fiókiüzletek: IV., Kálvin-tér. VII., Rákóczi-ut 32. II., Buda, Fő-utca 52.

OLASZ TENGERI FÜRDŐK ÉS GYÓGYHELYEK. PORTOROSE.

Dr. Grando Raoul, a portorosei fürdő r.-i. vezérigazgatója.

A volt osztrák, ma olasz adriai tengerpart Triesttől Poláig húzódó festői szakaszának gyöngye kétségtelenül Portorose, a közelmúlt években hihetetlenül felvirágzott tengeri fürdő- és üdülőhely, melynek növekvő jelentőségét misem bizonyítja jobban, mint az, hogy az elmúlt évben megtartott nemzetközi közlekedés- és postaügyi világkonferencia székhelyévé választották.

Portorose, melyet Triestből hajón egy órá, vasuton két órá utazással kényelmesen el lehet érni, modern szállópalotái ellenére is rendkívül idillikus, festői látványt nyújt már a közeledés pillanatában. A büszke tornyokkal ékeskedő s a történetben oly nagy szerepet játszó odon Pirano városa alatt kezd kikanyarodni az a széles tengeröböl, mely a partjain díszlő illatos rózsaberkektől a »rózsák öble« (Porto di rose) találó és poetikus nevet kapta, s melyet a parton északról keletre szeliden emelkedő dombok szegélyeznek. Ezek a dombok, melyeket örökzöld bokrok, gazdag szőlők, eperágyak, ezüstszinű olajfák, gránátalma- és babérfák, platánok, cédrusfák és büszke pálmák borítanak, pompásan megvédik a gyönyörű fürdőhelyet az északi szél-

áramlatoktól, míg viszont a déli órákban jelentkező »maestrale« és az éjjel lengedező »tramontana« széljárás gondoskodik róla, hogy a hőség itt sohasem váljon tikkasztóvá. Ez az oka, hogy az évi középhőmérséklet itt a rendkívül kellemes 16 C. fok. Maga az augusztusi középhőmérséklet nem emelkedik felül a 26 C. fokon, míg a legnagyobb januári hideg sem száll alább a +8 C. foknál. A tengervíz temperaturája az öböl védett volta s a beleömlő édesvízi folyók hiánya következtében magasabb és egyenletesebb, mint az Adria egyéb pontjain s ép ezért sóban is gazdagabb. A portorosei tengervíz értékes specialitása a rendkívüli gyógyhatású lugsó.

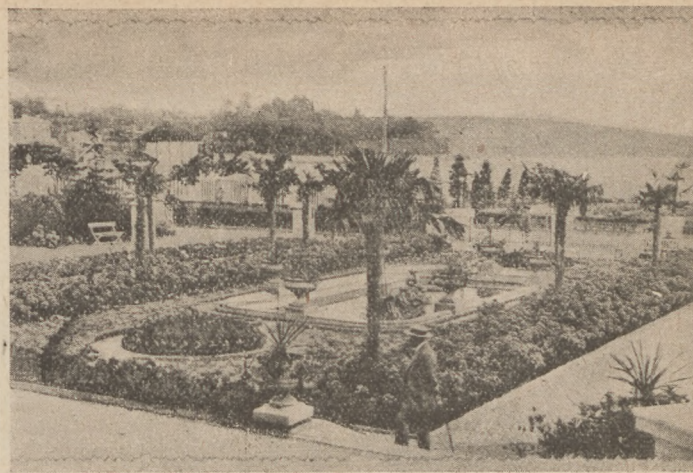

Ravalico Miklós, a portorosei fürdő-bizottság elnöke.

A természet bőkezű adományai azonban nem lettek volna elegendők arra, hogy Portoroset mint tengeri fürdőt és gyógyhelyet mai jelentőségére emeljék. Egy rendkívül agilis és ambiciózus részvénytársaság áldozat- és munkakészsége kellett hozzá, hogy a tájképileg oly elragadóan szép parton művészi hatású szállópaloták, fürdőintézetek, remek strand és meseszépségű kertek emelkedjenek. Ez a társaság, melynek teljes címe »Portorose, società in azioni per l'impianto e l'esercizio

Portorose. A Palace Hotel.

Portorose. 1. A Palace Hotel strandfürdője. 2. Parkrészlet.

di alberghi, stabilimenti di cura e bagni in Portorose» az egész fürdőhelyet uraló hatalmas és művészi kivitelű »Palace Hotel« és egyéb szállók emelésével s a városi hatósággal karöltve a fürdőhely remek parkjainak, terein és utcáinak karbantartásával olyan földi paradicsomot teremtett itt, mely az annyi szépséggel bővelkedő egész adriai tengerpart mentén párját ritkítja. A részvénytársaság élén mint vezérigazgató a méltán zseniális szervezőtehetség hírében álló dr. Raoul Grando áll, akinek kezemunkáját dicséri Portorose minden kulturintézményének elsőrangú berendezése.

A leromlott idegekkel itt gyógyulást és üdülést kereső fürdővendég tehát nemcsak természeti szépségeket, tengeri fürdőket, modern luxust, művészi élvezetet és szórakozást talál itt, hanem, főleg ha magyar, talál a vezetőség, a társaság, a személyzet és a lakosság részéről kitüntető előzékenységet s valósággal becéző bánásmódot, mely magyar-szimpatiját még azon a gyakorlati módon is bebizonyítja, hogy a magyaroknak minden téren tetemes árkedvezményeket nyújt. Ha pedig történetesen a turistaság kedvelője, Portorose közelében kellemes hajó-, yacht-, csónak- vagy gyalogut árán talál olyan természeti szépségekben bővelkedő pontokat, regekoszorus, történeti jelentőségű épületeket s az olasz hegyi városok jellegzetes szépségét feltűnítő városokat, melyeknek látogatása örök és felejtetetlen emlék gyanánt megmarad lelkében.

Igy már a Triestből Portoroséba való hajót

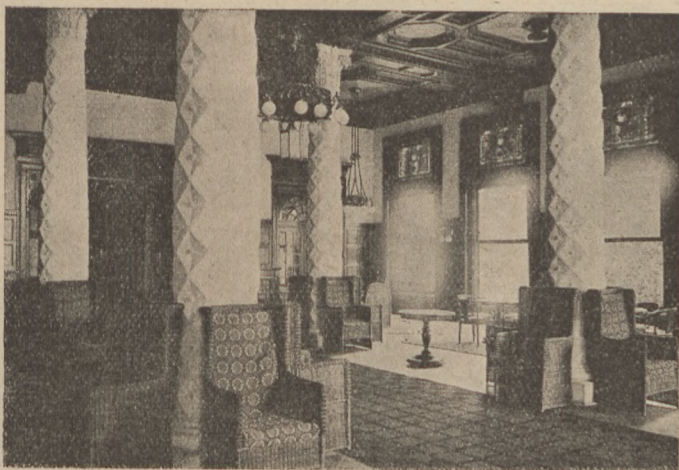
kezdetén elhalad a tenger messze földön híres, hófehér szépségében tündöklő várkastélya, Miramare mellett. A titokzatos, történeti nevezetességű várkastélyban folyt le Miksa főherceg, a később oly tragikus sorsu mexikói császár és Sarolta császárné oly boldogan indult és oly szomorúan végződő regényének kezdete.

A gyalogszerrel elérhető kirándulóhelyek közül megemlítjük San Lorenzot s a festői fekvésű Strugnanot, Istria egyetlen bucsujárárhelyét.

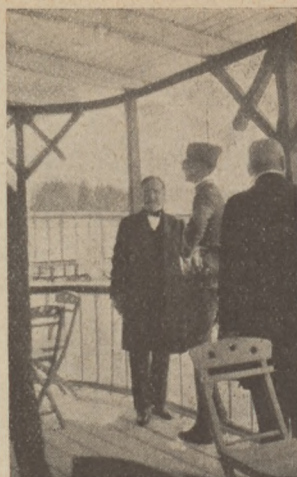
Viziuton elérhetők a történeti nevezetességű Aquileja, Capo d'Istria és egynapos kirándulással Brioni.

Külön érdekességei és nevezetességei Portorose környékének a »szalinák,« vagyis a tenger ama sekély részei, ahol a tenger vizéből annak elpárologtatása után a tengeri só termelik. Első helyen állanak ezek közül üzemük nagyszabásu voltával a siccióle-i szalinák, melyek Portoroséból könnyű szerel megközelíthetők.

Magában Portorosében az említett »Società« gondoskodik róla, hogy a fürdővendég az istriai, most már olasz Riviera e gyönyörű fürdőtelepén a gyógyulást és üdülést kereső fürdővendég ne csak ezt találjon, hanem mindent, ami a tartózkodást kellemessé és élvezetessé teszi: modern, a legnagyobb fényűzéssel berendezett szállókban szellős, egészséges, tiszta lakást, a legkényesebb igényeket is kielégítő ételmezést, betegségének megfelelő elsőrendű gyógykezelést, nagyhatásu lugsó- és strandfürdőket, szemet gyönyörködtető szép kerteket,

A Palace Hotel hallja és étterme. Az utóbbi képen a portorosei konferencia résztvevői láthatók.

1. Dr. Grando az olasz trónörököszt fogadja Portoroseban. 2. Báro Avezzana, a portorosei konferencia elnöke.

a sport számos nemét, így yacht- és csónakversenyeket, lovariskolát a szabadban, paripákat hölgyek és gyermekek számára s ez utóbbiaknak még külön rendelkezésükre álló csacsikat, tenniszjátékot, céllövősportot s vízirepülőgépeket azok számára, akik a tenger felett repülőkirándulást akarnak tenni.

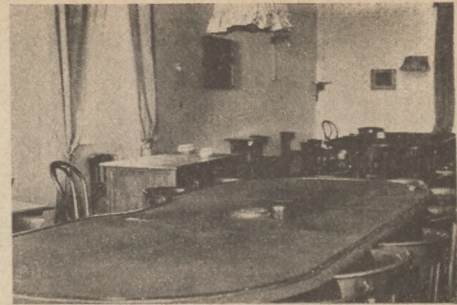
Mindezek létesítése és rendezése, a fürdőhelyek, a virágzás magas fokára emelt s dr. Raoul Grando vezérigazgató irányítása alatt álló Societá érdeme, melynek a kiváló Ravalico Miklós tanár elnöklete alatt álló gyógybizottság nagy buzgalommal van segítségére.

A Societá tulajdonait képező szállók közül első a Palace Hotel, egész Portorose leghatalmasabb és legszebb épülete az Adria partján 300 szobával, tágas termekkel, lifttel, központi fűtéssel, kávéházzal, amerikai barral, remek, árnyas parkkal, autógarázzsal, repülőgéphangárral, rendelkezésre álló yachtokkal és csónakokkal, stb. Szobák ára a déli (tengeri) oldalon teljes penzióval, naponkénti háromszoros étkezéssel — ital és a személyzetnek járó borralvaló nélkül — személyenként 35—45 lira. Lakosztályok, azaz kétágyas, nagy szobák előszobával, fürdővel és loggiával (nagy erkély), a tengeri oldalon teljes penzióval 60 lirától feljebb. Szobák az északi oldalon teljes penzióval napi 30 lirától kezdődőleg.

A Palace Hotel Martelanz igazgató szakavatott vezetése alatt áll s közvetlen összeköttetésben van a

1. Pirano látképe. 2. A portorosei konferencia tagjai. 3. Sétány Portoroseban. 4. A portorosei konferencia magyar delegátusai. 5. Martelanz, a Palace Hotel igazgatója. 6. Semprini Frigyes, a portorosei hidroplán-állomás pilótája.

Portorose. 1. Villa Lorenzo, a portorosei Casino municipale. 2. és 3. A kaszinó játéktérmei.

gyógyintézzel, ahol orvos, gyógyszerár, meleg lugsó- és iszapfürdők, inhaláció, elektro-hidro- és rádioterápia áll rendelkezésükre a fürdővendégeknek.

Ugyancsak a Società tulajdona a *Hotel Riviera*, valamint a *Pension Villa san Lorenzo*. Ez utóbbi Portorose legszebb partján áll idillikus, ősi nagy park közepette. Az épületben van bar és kávéház, a szabadban táncter és mozgószínház. Szoba teljes penzióval napi 25 lira személyenként.

A Villa san Lorenzóban van a *Casino Municipale*, hangverseny-, tánc- és olvasótermekkel, továbbá oly

alatt teheti meg a 25 km. utat légvonatban. Említettük, hogy a portorosei tengervíznek egyik sajátosága a lugsó, mely annak különös gyógyhatást biztosít. A lugsót az állami szalinákban (sópárológató) nyerik jegecesítés. utján s legnagyobb százalékban a klórnátrium van benne képviselve. A lugsófürdők különösen reumatikus, valamint speciális női betegségek eseteiben kiváló gyógyhatásuak. A Palace Hotel gyógyintézetében remek berendezésű lugsófürdők állanak rendelkezésükre a betegeknek.

A Portorose R.-T.-nak a külföldön is elsőrendű

Portorose. 1. Hidroplán a kikötőben. 2. Kikötőrészlet. 3. Vízibicikli.

fényüzéssel berendezett játéktérrel, melyek a montecarlóiakkal is felvehetik a versenyt. A kaszinó élén mint igazgató gróf de Lannoy Jules áll.

A kaszinóban színház, nagyszerű hall, varieté- és kabaré-színpad van s naponként táncmulatság.

Mint mindenütt Olaszországban, úgy Portoroseban is a magyarokkal kitüntető megkülönböztetéssel bánnak s minden téren árendményben részesítik őket.

Portorosenak közvetlen hajóösszeköttetése van Triesttel, amellyel vasut is összeköti. Van továbbá hidroplánjárat a két város közt, melyen az utas 6 perc

képviselői vannak, ahol minden a fürdővel kapcsolatos ügy a legrövidebb uton elintézhető.

A főbb külföldi képviselők a következők: Bécs (Wien) IV. »Cosulich«, Prinz Eugenstrasse 14. Bécs (Wien) I. Kärntnerring 6. Redaktion »Adria Zeitung«. (Pass und Reise.) Prága, Schenker utazási irodája. Krakó, »Cosulich«, Radziwillowska 23. Budapest, VII. »Cosulich«, Thököly-ut 2. Temesvár, Lux Testvérek, Belváros Mercy-u. 2. Zagreb, Draskovich grófnő, Cesta G. 3. Berlin, Mittelmeer-Reisebüro H. Oskar Cohn u. Co. Unter den Linden. München, »Cosulich«, Matteistrasse 14.

Portorosei strandképek. Középen felvétel az ugró-versenyről.

A Riviera-szálloda és parkja Portofino-ban.

Portofino mint téli gyógyhely.

Portofino eddig kizárólag nyári tengeri fürdő volt, mert erre kiválóan alkalmassá tette klímája, mely csaknem teljesen azonos Nizzával és Montecarloéval s melynek középhőmérséklete sohasem emelkedik felül a 26 C. foknál. Azonfelül a tenger közelsége s az azon a vidéken sajátos nappali és éjjeli széljárások annyira lehűtik és oly kellemessé teszik még a legforróbb napokban is a levegőt, hogy Portofino biztos menedéket nyújt a nyár egyebüttl elviselhetetlen hősege elől.

De ép azok a természeti tényezők, melyek a nyár hevét csökkentik — a tenger közelsége és a szabályos széláramlatok — továbbá a gyógyhely fekvésének észak felől domblánc által való védett volta ugyancsak nizzai és montecarloi enyheséget varázsolnak Portofino telerébe, melynek hőmérséklete még a »legzordabb« januári napokban sem süllyed a + 8 C. fok alá. A tél tehát itt, mint általában az olasz Rivierán csak névleges, puszta naptári fogalom, melyet az enyhe klíma és az örökzöld növényzet lépten-nyomon megcáfol. Ha vannak is átmeneti hidegebb napok, ezek arra jók, hogy a téli időszak kellemes oldalából és örömeiből is izelítőt nyujtsanak.

Portofinonak ezt a megbecsülhetetlen előnyét eddig nem használták ki s a fürdőhely szállói egész télen át zárva voltak. A tulajdonos részvénytársaság most elhatározta, hogy szállónak egyikét, a *Hotel Rivierá*-t ezentul — már ez év telétől kezdve — a téli szezonban is nyitvatartja s ennek megfelelően a tengerparton, gyönyörű park közepett álló modern szállópalotát téli tartózkodásra máris berendezte és a szobákat diszes és praktikus modern kályhákkal szereltette fel.

Az elsőrangú, diszes, negyven-szobás szálló különben a nyári idény-

ben is kedvelt tartózkodóhelye a fürdővendégeknek. Árai mérsékeltek s erkélyes szobák a déli oldalon napi teljes penzióval együtt személyenként 30, az északi oldalon ugyancsak penzióval 25 lirától kezdődőleg kaphatók.

A középeurópai és az olasz télnek nagy különbözősege sehol sem oly feltűnő, mint éppen az olasz lett Adria partján és festői partmenti szigetein. A legélesebb ellentét természetesen a növényzetben nyilvánul meg. Nálunk a lombfák és bokrok a téli időszak beállásának küszöbén lehullatják leveleiket és csupaszon, lomb nélkül meredeznek télen át a levegőbe, míg az olasz partok és szigetek vegetációja tulnyomó részben örökzöld fákból és bokrokból állván, télen át is megtartják lombzatukat s annak többnyire üdezőld színét, melybe csak a babér- és olajfák szintén örökzöld, de sűrű lombzata hoz halványabb tónusokat.

Egy séta a zöldben pompázó vidéken a nálunk zordsága miatt rettegett január vagy február hónapokban, mikor a zord és borzongató északi szelek helyett az olasz napsugár enyhe melege fürdeti testünket, bizonyára a legnagyobb élvezetek közé tartozik. Hozzájárul, hogy a hó itt a legnagyobb ritkaság, lehullása valóságos eseményszámba megy és szenzációt okoz, azonfelül csak efemer vendég, aki éjjel jó, de nappal ismét eltűnik, mert nem bírja ki az olasz nap olvasztó csókjait. Azoknak a betegeknek, de egészségesekeknek is, akik nem bírják ki a középeurópai tél zordságát s hőmérsékletének szélsőugrásait, gyakran óriási hőmérsékleti különbségeket feltűntető változásait, a télen is egyenletes klímája, enyhe éghajlatu Portofino kiválóan ajánlható téli tartózkodás színhelyül.

Frediani Viktor, a Riviera-szálló igazgatója.

Portorose nyári kellemességeiről, a tengeri és homokfürdőkről, festői tájrészekben gazdag vidékéről, minden kényelmet nyújtó szállóiról, a lakosság magyarbarát hangulatáról, az értékes szórakozásokról, melyeket a fürdőhely nyújt, úgy mint hangversenyek, színházi és kabaréelőadások, táncmulatságok, kirándulások — köztük olyanok, melyeket vízirepülőgépen (hydroplán) lehet megtenni, a sportünnepélyekről, yacht- és evezősversenyekről, a kaszinóban folyó előkelő életről és játékról már volt szó e megemlékezés során, s mindezek bizonyára olyanok, hogy az, aki egy-egy nyári szezont töltött e szép adriai fürdőhelyen, feledhetetlen és visszasóvárgásra érdemes emlékeket visz haza magával.

Am, akit a véletlen történetesen tél idején vet Portoroseba, ha esetleg ismeri az ott nyaranta folyó szép és élénk életet, elszomorodva látta eddig az üres és lezárt szállókat, a zölden pompázó, de néptelen gyönyörű kerteket, az elcsendesedett kaszinót, néma hangverseny- és halott játszótermével, s Portorose télen is kék égboltjának, enyhe klímájának, a télre rácáfoló vegetációjának láttára önkéntelenül is eszébe juthatott, hogy itt, ahol a tél csak névleg él s ahol a természet erre lehetőséget nyújt, miért nincs télen is oly élénk és kellemes élet, aminőt a nyári szezonban lehet tapasztalni? Mert az Adria e szép pontját a természet is *télfelejtetőnek* teremtette. Enyhe, az északi szelektől domblánc útján védett s a tenger közelsége által mérsékelt téli klímája, télen is élő és zöldelő, tipikusan délszaki vegetációja a gyakori meleg napokon Délolaszországra és Egyiptomra emlékeztetnek.

Európában és főleg Magyarországon, ahol a hőmérséklet hirtelen sülyedése vagy emelkedése hihetetlen, néha 10—15 foknyi különbséget tud felmutatni máról holnapra, számtalan olyan beteg van, kinek orvosa téli

Parkrészlet a Riviera-szálloda előtt.

tartózkodásra az enyhe klímájú tengerpartot ajánlja, még pedig vagy a francia, vagy az olasz Rivierát. De mivel az előbbin a tartózkodás a franciák még most is tartó, teljesen indokolatlan és megmagyarázhatatlan magatartása miatt nem antantállamokhoz tartozó s elsősorban magyar külföldiek iránt egyelőre elviselhetetlen, e tekintetben csak az olasz Riviera jöhet szóba. Ennek viszont klimatikus szempontból az a szakasza legalkalmasabb telelésre, melyen Portorose is fekszik.

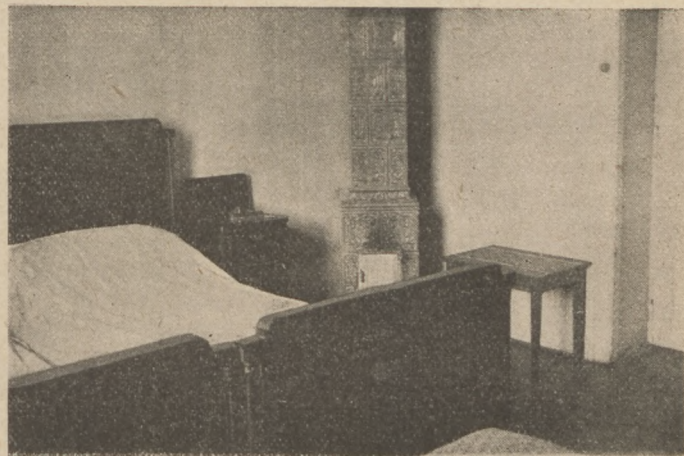
Azok a betegek, vagy a szellemi munkában kimerültek tehát, akiknek szervezete megkívánja az egyenletesen enyhe éghajlatot s az olasz nap gyógyító

hevét, biztos gyógyulást fognak találni Portoroseban, melyet a természet egyenesen téli gyógyfürdőnek és üdülőhelynek szánt.

De üdülést és gyönyörűséget fognak itt találni azok az egészségesek is, kiknek vagyoni helyzete megengedi, hogy a tél zordonsága elől elmenekülve, ott töltsék az év legkellemetlenebb és legsivárabb időszakát, ahol azt az enyhe éghajlat, a nap heve és az égbolt csodás kéksége örök tavaszra varázsolta. Nekik meg lesz adva az a nem közönséges gyönyörűség, hogy a másutt zord december, január és február havában is palma- és babérligetek zöld lombja alatt bámulják a délszaki vegetáció szépségét, míg kellemes szórakoztatásukról bizonyára gondoskodni fog a fürdőhely vezetősége, melynek szakszerű működése eddig is oly magas fokra emelte Portorosét.

A Riviera-szálló élén mint igazgató a fiatal és tetterős *Frediani* Vittore áll, európai műveltségű, széles látókörű szakember, kinek apja is olasz nagy szállók híres tulajdonosa.

Egészen bizonyos, hogy a Hotel Riviera téli életét és forgalmát, melynek első szezonya az idej lesz, fel fogja virágoztatni.

A Riviera-szálló terrasz-étterme s egy lakószobája.

Grado. 1. A kikötő. 2. A strand.

Grado.

Az adriai tengerpartnak az a része, amely a békekötés előtt az osztrákoké volt, történetileg fontos szerepet játszott már az ókorban és a középkor kezdetén. Aquileja alapítása óta (Kr. e. 181) részese a római kultúra áldásainak s Augusztus császár idejében már fejlett iparral és élénk kereskedelemmel dicsekedhetik, ami nem csekély mértékben emelte lakóinak jólétét és műveltségét. 452-ben Kr. u. Attila hun seregei elpusztítják Aquileját s 568-ban a longobardok még azt is elpusztítják, amit a hunok meghagytak. Ez időben kezdődik *Grado* virágzása, melyet az aquilejaiak alapítottak városuk gyarmatakép s mely most már fejére nőtt az anyavárosnak.

Grado ókori jelentőségét misem bizonyítja jobban, mint 573-tól 577-ig épült s a századok zivatarán át máig is épségben megmaradt székesegyháza. A háromhajós bazilika egyik legértékesebb emléke az ókori keresztény építészetnek s tele van a kereszténység első századaiból származó műkincsekkel. Egyházfejedelmei a büszke »patriárka« titlust viselték, amelyet később Velence püspökei kaptak meg. Grado félezredéven át nem kevesebbszer, mint tizenháromszor pusztult el s ugyanannyiszor épült fel újra romjaiból. A középkor végén nyomoruságos halászfalucska volt, később a franciák vették birtokba, 1815-ben az osztrákok kezébe került, a legutóbbi békeszerződés pedig Olaszországnak ítélte.

Grado, mely mint Aquileja hajdani hatalmas ki-

kötőjének egyik telepe, szigeten épült, ma tipikus olasz szigetváros, melynek különösen ódonabb része igen festői és hangulatos látványt nyújt. A porladozó falak, a fantasztikus kémények és falpillérek, a keskenyen kanyargó, szűk és szabálytalan utcák s a kicsiny, pittoreszk terek a felettük domboruló sötétkék égbolttal a mesebeli csodavárosok álmatag hangulatával töltik el a látogatót. Viszont a város tengerparti része a fürdőteleppel és a strandsátrak hosszan elnyúló hatalmas táborával a modern tengeri fürdők jellegzetes és érdekes képét nyújtja.

Amióta a fizikai gyógyászat felismerte a levegő, fény, napsugár és tengervíz óriási hatását az emberi szervezetre s azok gyakorlati alkalmazását magas fokra fejlesztette, nagy mértékben fokozódott a tengeri fürdők fontossága és jelentősége is. Grado bizonyára már fürdőcélokra szolgált a klasszikus kultúra utolsó évszázadaiban, mert az előkelő rómaiak — a provinciákban is — nagyon jól ismerték a tengeri fürdők luxusát, s Gradot e célra egyenesen predesztinálták azok a természeti adományok, melyekkel a természet bőségesen ellátta. Ez az oka, hogy mint tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely a múlt század vége óta fokról-fokra emelkedett jelentőségben, aminthogy fejlődése és látogatottsága is lépést tartott ez emelkedéssel.

A sziget levegője abszolút tiszta és csiramentes, valamint bővelkedik a tengeri levegő ama tulajdonságai-
ban, melyeket egyébként csak messze kinn a tengeren

1. Esthangulat a gradoi kikötőben. 2. A Barbana-i bucsuünnepély Gradoban.

Grado. 1. Dal Tarso grófné. 2. De Prampero grófné. 3. Gyermekekünnepély Gradoban.

lehet fellelni. Így rendkívül gazdag sómolekulákban s nagy ozontartalma is biztosítja neki a tengeri levegő üdítő és felfrissítő hatását.

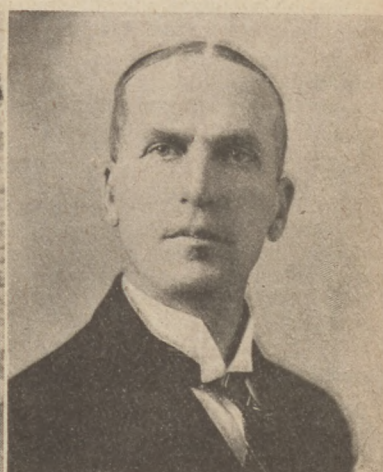
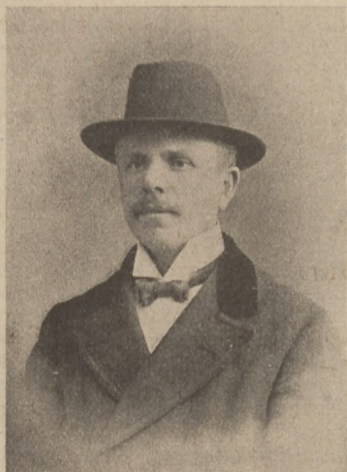
Grado klimája enyhe és egyenletes s nyári középhőmérséklete 25 C. fok. Hozzájárul, hogy a legmelegebb nyári hónapokban is a naponként rendszeresen jelentkező tengeri széljárás enyhíti a hőséget.

Grado modernül kiépített, nagyszabású strandján

A gradói strand egyike a legszebbeknek. Homokja mély és bársonyos, lejtése a tenger felé alig észrevehető, miért is a legkisebb gyermek számára sem veszélyes.

A gradói fürdők erős gyógyhatásúak vérszegénység, sápkór, rachitisz, köszvény, bőr- és idegbajok eseteiben.

Grado fürdő- és gyógyügyeit a gyógybizottság

Grado. 1. Gregori Ferenc, Grado polgármestere. 2. De Martignacco grófné. 3. Bianchi Mária, Colloredo grófnő. 4. Giorgini Valerio fürdővezértitkár.

tengeri és homokfürdőket vehet a fürdőző. A tenger vizének hőmérséklete a nyári hónapokban 20—28 C. fok, a hullámverés sohasem tulerős. A tenger délelőttönként rendszerint mindig nyugodt, délután kissé mozgalmos, de sohasem zajlik. Ehhez járul még a dus, csaknem 4 százalékos sótartalom, a levegő és víz magas hőmérséklete, valamint kéndioxid-tartalmu meleg források, melyek kellemessé és hosszúra nyújthatóvá teszik a vízben való tartózkodást.

intézi, melynek élén *Gregori Ferenc* polgármester áll. A vezértitkára az európai műveltségű, sok nyelvet beszélő *Giorgini Valerio*.

Penzio a szállóban már 20 lirától kezdődőleg. Magyaroknak kedvezmény.

A társas élet elevevényének fokozásáról és kellemes szórakozásokról a Casino Municipale gondoskodik, amelyben a francia Riviera összes attrakciói feltalálhatók s melynek élén *Janssaud L.* áll mint igazgató.

Képek a gradói partról.

Vera Lautard zongoraművésznő.

Breiner Antonia.

Breiner Mína.

Képeinkhez.

Szövegünk kiegészítéseké az abbaziaai társaságból is közlünk néhány érdekes képet.

Egyik képen Breiner Antonia urasszony és leánya, Breiner Mína látható. A két urasszony Abbazia egyik legrégebb és legelőkelőbb szállodájának tulajdonosa s közismert jótékonyága és vendégszeretete miatt általános szeretetnek örvend.

Másik képünk Vera Lautard fiatal zongoraművésznőt ábrázolja, aki eddig már Párisban, Rómában, Bukarestben és egyebütt nagy sikerrel fellépett s jelenleg Budapestre készül.

Fiume.

Fiume egyelőre elvesztette előbbi jelentőségét s ez állapot előreláthatólag addig fog tartani, amíg a zágrábi vasutvonal meg nem nyílik, ami belátható időn belül várható. A csökkent forgalom mellett is a jórészt magyar eredetű vállalatok szakadatlanul működnek s a fiumeiek a legjobb viszonyt tartják fenn a magyarokkal.

Az abbaziaai forgalmat a fiumei bankok bonyolítják le. Ezek közül megemlítendők:

A Magyar Általános Hitelbank, melynek fiumei fiókja változatlanul működik Fiumében, a banküzlet összes vonatkozásaiban, éppugy áruosztálya is.

Hitellevelek és átutalások ezen intézet központja és vidéki fiókjai, valamint egyéb összeköttetései útján változatlanul különösen teljesíttetnek.

Sürgőnycime: „Hitel“ — „Credít“.

Credito Generale R. T. Fiume, Viale XVIII. Novembre 10. Igazgató Réthey Gyula. Befizetett részvénytőke 2,500.000 lira. Mindennemű banktranzakció Fiume, Olaszország és a Levante közt. A bank fiókjai és olasz államvasuti irodái Fiumében: Piazza Dante, Abbaziában: Palace Hotel. Az összes vasutak és hajózársaságok képviselője.

Első Horvát Takarékpénztár. Fiók: Fiume, Corso Vittorio Emanuele Nr. 26. Központ: Zagreb, 37 fiókkal Jugoszláviában. A legkulánssabbban teljesít minden bank- és devizatranzakciót.

A Fiumei Kereskedelmi Bank R.-T. Fiume, Adria-palota, mely 24 év óta áll és az Angol-Magyar Bank R.-T. Budapest-Fiumei vállalata, áruosztályával együtt változatlanul működik és hitellelőkifizetéseket és mindennemű bank- és áruüzletet legelőnyösebb feltételekkel vállal. Igazgatója Gerő Andor.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank fiumei váltóüzlete, melyet a bank 1891-ben létesített a helyi, a mögöttes országgrésszel és az egész külfölddel való banküzlet lebonyolítására, mint eddig tette, ezentul is biztosítja kientelájának érdekei legkulánssabb és leggondosabb védelmét. A banküzlet összes ágai.

Magyar Forgalmibank Részvénytársaság, Fiume, Via Cavour 3. Központ: Budapest. Fiókok: Wien, Trieste.

A Citta di Parenzo étterem Triestben.

A fiumei telep összes osztályaival (u. m. bank, áru, előleg és szállítmányozás) az eddigi keretekben folytatja működését. Minden megbízást előnyös feltételek mellett teljesít. — Igazgató: Kráhl Miksa. — Sürgőnycim: Mobilfore Fiume.

S. A. C. E. T. (Soc. An. Commerciale e Traffico), utazási iroda, Fiume: Piazza Dante, Abbazia: Palace Hotel.

Az olasz kir. államvasutak, Nemzetközi Hálókocsitársaság, Servizi, Marittimi Italiani, Cunard Line s a legfontosabb hajózársaságok képviselői. Saját auto-gyors- és postajáratok Fiume—Trieste közt. Bank- és váltóüzlet. Baleset- és podgyászbiztosítás. Igazgatója magyar ember: Láng Gyula. Távirati cím: Viaggi Fiume, vagy Abbazia. Fiumei telefonszám 583, abbaziaai telefonszám 110.

Iparvállalatok.

Legnagyobb iparvállalata Fiumének még ma is a Raffineria di Olii Minerali S. A. Fiume. A régi osztrák-magyar monarchiában gyártmányainak kiváló minősége által kitűnő hírnévre szert tett fiumei kőolajfinomítógyár az összeomlás után óriási nehézségek leküzdésével fenntartotta üzemét és a változott viszonyok szem előtt tartásával az eddigi fogyasztási területek fenntartása mellett fokozott tevékenységet fejt ki az olasz piacon, amelyen máris sikerült jelentékeny tért hódítania. A jelenlegi ipari krízisben, mely Fiumében a speciális viszonyok folytán külön érzeteti hatását, a régi vállalat felvirágzása nagyon örvendetes jelenség.

Triest.

A Portorose-Grado-i forgalmat a triesti bankok bonyolítják le, melyek közül a következőket említjük meg:

Banca Commerciale Triestina. Alapított 1859-ben. Teljesen befizetett részvénytőke és tartalék 58,500.000 lira. Központ Triestben, főintézetek Rómában és Turinban, fiókok Venezia Giuliában, Venezia Tridentinában, Dalmáciában és Fiumében.

A Credito Generale triesti főintézete, melynek vezérigazgatója Salamon Dezső, fiatal kiváló pénzügyi szakember. Triest, Via Manzini 44. Alapított 1885-ben. Egyuttal munkásbank is. Részvénytőkéje 2,500.000 lira. Mindennemű bank- és tőzsdetranszakció. Magyar levelezés. Sürgőnycim: Credalbanca.

* * *

Triest egyik látványossága a Restaurant alla Città di Parenzo (Corso Vittorio Emanuele III. N. 21. és Via Artisti N. 8.). Kitűnően szellőzött, elsőrangú vendéglő, melynek egyik termét képben is bemutatjuk. Kitűnő olasz konyha, nagy választék tengeri halakban, finom olasz és külföldi borok, remek kerthelyiség és diszes termek. Családok és külföldiek kedvenc találkozóhelye.

Budapesti szanatóriumok és gyógyintézetek:

Svábhegyi Liget-szanatórium

klímatis, diétás gyógyintézet bel- és idegbetegeknél.

Dr. PAJOR Szanatórium

VIZGYÓGYINTÉZETE

Budapest, VIII., Vas-utca 17. Bejárók részére is.

Dr. Jutassy József egészség-
tan-tanár **Kozmetikai Gyógyintézete**

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. — Telefon 121-55.

30 év óta kizárólag bőrszépítéssel foglalkozik. Kozmetikai gyártmányai közismertek és keresettek. Prospektus zárt borítékban ingyen.

Klímatis **TÁTRA helyett** **HOLTZSPACH**
üdülőhely **HÜVÖSVÖLGY** I., Hidegkúti-ut 107. sz.
B U D A P E S T Telefon: 79-68.

BÖRGYÓGYÍTÁS és orvosi kozmetika
Dr. Justus kórh. főorvos intézete
IV., Ferenc József-rakpart 26

A Társaság

Az egyre növekvő nyomdai és papírárok következtében „A Társaság” egyes példányainak eladási árát augusztus elsejétől kezdve 30 koronában voltunk kénytelenek megállapítani.

*

A balatonföldvári Anna-bál.

A szombat éjjeli személyvonattal késő éjszaka ér a magányos utas a Balaton partjára. Lecsavarom a fülke lámpását, a szem lassanként hozzá szokik a künn terjengő sötétséghez és egyszerre csak előttem ring az álmodó vitzükör az éj csillaggal teleszórt hálóköntösébe burkolózva. Lebocsájtom az ablakot, s amint továbbtáncolunk: egy-egy parti villa még fényes ablakszemmel tekint utánunk. Szombat este alig fekszik le valaki korán a Balatonnál.

Siófok felett akkora fényesség, mint Pesten az Angol-park felett. Már messziről integetnek a lámpák, az állomáson sok várakozó, még félkettőkor éjjel is hoz a vonat vendéget a nyári Karneválra. Zenefoszlányokat sodor a szél a part felől, a kalauz szomorúan lóbálja lámpását.

— Jól mulatnak Siófokon! — morogja elégedetlenül s hallom a hangján, hogy szeretne ittmaradni. De már indulunk tovább és a csillogó lámpasorok, a nyári ünnepély, jazz-bandek és cigányzenekarok, a nyári kaszinó, pointeurok és bankárok mind-mind elmaradnak az éjszakában.

Perzsaszőnyeg vétele, eladása. Javítások.
IPEKOJIAN, Aranykéz-utca 1.

Michelin cablé NAGY, Gyár-u. 17.
Telefon 21-97.

KOVALD FEST, TISZTIT

HOEPFNER HERM. m. kir. udv. szállító.
Alapított 1854.
Csipkék, függönyök, fátolok, himzések,
női divatcikkek a legjobb minőségben.
IV., KORONA-UTCA 6. szám.
(Ugyanazon ház, mint előbb Korona-utcai oldalon.)

Bodnár József szücsmester
Budapest, V., Nádor-utca 15.
Telefon: 12-79 Finom szücsárúk nagy választékban, Telefon: 12-79
molykár elleni megóvó intézet.

NŐI
CIPŐKÜLÖNLEGESÉGEK
Budapest,
IV. Váci-utca 11^b.

Jogi vizsgáira

készüljön

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szemináriumában
Budapest VI., Andrassy-ut 8.

Siófokon túl Zamárdi már alszik. Itt úgy látszik nagyon szolidak az emberek. Egy magányos ur száll le a mellettem lévő kocsiból. Tarka lampion szalad feléje a sinek mellett, a lampiont egy karcsu nő tartja a kezében.

— Hát mégis eljöttél! — kiáltja a lampionos hölgy s a tarka papirlámpa vidáman himbálózik, mikor átölelik egymást. Éjjel háromnegyed kettőkor így indulnak el a zamárdi állomásról valószínűleg a boldogság felé.

Mi is megyünk tovább; a szántódi állomáson szalonkocsi áll a melléksinpáron. Előkelő gazdája valószínűleg Földváron van, a kocsi meg a szántódi kiterőnél hagyták éjszakára. Egy percnyi utazás még, aztán éles fényű automobil-reflektor villog a sorompónál, két estélyi ruhás hölgy és néhány smokingos ur ül az autóban. Ezek már a földvári Anna-bálról jönnek. Megérkeztünk.

A földvári állomás kihalt. Megindulok visszafelé a sinek mellett, aztán lekanyarodom a part felé. Már idezsong a Kóczé muzsikája, éjfélutáni két óra van, éppen shimmyt huz a banda. A Club-épület fényárban uszik, egyik hátsó lépcsőn feljutok az emeletre s egy pillanat múlva az éjszakai személyvonat magányos utasa megáll a tündöklő táncterem ajtajában.

*

A balatonföldvári Anna-bál a legszebb és leg-sikerültebb nyári mulatsága volt eddig a földvári fürdő-saisonnak. A hölgyek pompás estélyi ruhákban, az urak nagyrészt smokingban jöttek el a bála, a tánc a szó igazi értelmében kivilágos kivirradtig tartott s a megjelentek névsora teljesen azonos volt a kaszinói téli esték közönségével. Ott voltak többek közt: József Ferenc főherceg, Széchenyi Emil gróf és családja, Károlyi Imréné grófné, Csekolics grófné és leánya, Belitska Sándor és családja, Oeti Aladár és felesége, Éber Antal és felesége, Münnich Aladár és felesége, Szerviczky György és felesége, báró Ullmann György és felesége, Paksy József és felesége, Karátson Antal és felesége, özv. Karátson Istvánné, Perczel Tibor és felesége, Geckső Sándor és felesége, Suppan Kornél és felesége, Frigyesy

Piechnik és Mechtl

IV., VÁCZI-UTCA 8. (félemelet). ☎ Telefon: 31.

Legelőkelőbb női fodrászterem. Modern postischok, török henna- és paszta-hajfestések. ::

Coty, Houbigant, Dorsay, Roger & Gallet parfümök, puderek, szappanok és az összes illatszer- és kozmetikai cikkek íj. **GÁBOR ANDOR** és Társa IV., Régi posta-utca 10. sz.

BRACHFELD F. Uri divat- és fehérnemű. Uri ruházat mérték szerint. Budapest, V., Dorottya-u. 1. Gizella-tér.

STANDARD Lakástakarító Társaság

Kossuth Lajos-utca 14.
Telefon 82-74.

Poloskairtásért jótállás!

Hajszálakat arcról, karról végleg kiírt Pollák Sarolta kozmetikus Andrásy-ut 38. I. Mirole hajeltávolítószert szétküldése utasítással. Szépségápolás. Szemölcsirtás. Kérjen prospektust.

BRUST MARGIT és TÁRSA Modellek. Mindenemű átalakítások. női kalap-szalón, Budapest, IV., Váci-u. 10. I. em. II. lépcső. Telefon.

Józsefné, Hatvány Lili báróné, Petzrik Jenő és felesége, Endrődi Béla és felesége, Görgey József és felesége, Unger Tibor és felesége, belatini Braun Géza és leánya Mariette, Sacellary Pálné, Szabó Nándor, Schell Pál báró, Salamon Andor, Pálffy Dénes, Dajkovich Sándor, Miakich Károly, Gyürky Aladár gróf, Széchenyi Pál gróf, Károlyi Ferenc gróf, Leidenfrost Pál, Damaszkini István, Ordódy Béla, Jékey Ferenc, Térfi Gyula, Ruttikay Gábor stb. stb. és akiket elsősorban kellene említeni a balatonföldvári szépséges leánygárdából: Belitska Baba, Kultsár Klári, Hoór Hajna, Éber Málka, Pekár Emma, Báthory Magda, Ihrig Juci, Jeney Buncy, Torday Mara stb. stb.

Még reggel kilenc órákor is akadt, aki smokingban sétált a fürdő sétányon és még reggel hét órákor is javában huzta a cigány a club terasszán. A móló mellett pedig ott horgonyzott a Forgách Balázs gróf vitorlása és a gróf a hajó kajütjében felriadt a hangos hajnali muzsikára. Egész éjjel rosszul aludt, felöltözött és bosszút forralva, kísértelt a mólón a partra. A club-terasszról vidáman integettek feléje a hajnali csend-háborítók. A gróf közékük ült, megreggelizett, aztán meghívta az egész társaságot vitorlázni.

— Csak egy félórászkára átnézünk Tihany felé, — mondta biztatón és dehogyan is árulta volna el, hogy a reggeli szél nagyon lankadtan borzolja a vizet és rövidesen teljes szélcsend lesz az előjelek szerint.

A vitorlás elindult smokingos utasaival, át is repült a tihanyi parthoz, de mire megfordultak: elállt a szél és a büszke yacht mozdulatlanul pihent a vizen. Még déli egy órákor is ott kuksolt az egész társaság a Balaton közepén, később aztán jótékony, gyenge szél ébredt és hazaringatta a lumpokat. Így a földvári Annabál utolsó hazatérői délután két órákor vonultak keresztül a parton. Forgách Balázs gróf alaposan bosszút állt rajtuk azért, hogy reggel felköltötték hangos zene szóval.

— Én sem alhattam, de ti sem! — mondta nevetve, mikor a társaság elhagyta a hajót.

Ezzel aztán be is fejeződött az Anna-bál és Balaton-Földvár késő délután végre pihenni tért a farsangi éjszaka után...

*

Esküvők. Bárczy István és felesége Kovácsy Irén leányát, Bertát augusztus hó 17-én csütörtökön délelőtt 1/2 12 órákor vezeti oltárhoz az erzsébetvárosi róm. kath. plébániatemplomban jászói Berczik Sándor, jászói Berczik Gyula és felesége Réczey Margit fia.

Baumgarten Virit július hó 29-én vezette oltárhoz Baumgarten Mihály a Jézus Szent szive templomában.

*

A Margitsziget Palatinus strandfürdője a melegebb idő beálltával megint benépesedett. Sokan künn is ebédelnek a nemrég megnyitott strand-vendéglőben és a Pesten nyaralók nagy tömege keresi fel naponta ezt az igazán páratlan fürdőt. A szigetre különben rengeteg új attrakció vonzza a közönséget, a pompás strand- és gyógyfürdőknél, a kitűnő szállodákban kívül rengeteg alkalom nyílik künn a szórakozásra: a felső szigeten ifj. Berkes Béla muzsikál és kabaré mulattatja a publikumot vacsora után, az Alsó Sziget-kávéház terasszán ötletes revüt mutat be a Sziget-Szinpad s a MAC-mozgónak is rendkívül jó a műsora. A sziget a legjobb nyaralóhely ezidén Magyarországon.

*

Nyaralás. felsőszopori Tóth Jenő földmivelési államtitkár feleségével és leányával, alsókáldi Káldy Ilonkával nyolc heti tartózkodásra Parádfürdőre utazott. — Báró Bornemissza Lipótné Siófokon nyaral. — Kandó László és felesége lellei villájukban tartózkodnak. — Dániel Ernőné báróné és Cséry Lajosné Balaton-Füreden üdülnek. — Kállay Tamásné Marienbadba utazott.

A főváros legszebb helyén

ujjonnan átalakítva megnyílt

a Svábhegyi Nagy-Szálló

Francia konyha az étteremben.

Békebeli italok az új **terasse-barban.**

Five o'clock thee.

Délután *Bachmann* művészi zenekara hangversenyez. Estéknél *Magyar Imre* muzsikál.

Éjféltől külön fogaskerekű. — Éjjel-nappal automobiljárat. Asztalrendelés telefon: 46-72.

LUXUS-CIPŐK készülnek **KÁLMÁN TESTVÉREK** IV., FŐVÁM-TÉR 5. SZÁM. TELEFON 184-96.

SZÉP egyedül csak „*Arif*”-crém, puder, email-borogatóviz használatától lesz. — **Hajszálak** végleges eltávolítása villannyal. Szeplő, szemölcs, szépségápolás és arcmasszázs, jutányos bérletben. Gáog kozmetikai intézet. IV. kerület, Múzeum-körút 13. szám alatt.

KÁNTOR és KELEMEN
fűző-szalonya VI., Felső-erdősor 26 (Körönd mellett).

FAZEKAS GYÖRGY

művészi lakberendezések tervezése és készítése.

Városi mintatermek: IV., Irányi-utca 15. Gyár: KISPEST, Kínizsi-utca 22. szám. Telefon: 178-84.

Gusy Cocktaillal

kedveskedik minden előkelő hölgy a vendégeinek.

Halálozás. Sámi László volt kolozsvári kir. főügyész, folyó év július hó 24-én, életének 66-ik évében, áldásos munkás élete után, csendesen elhunyt.

*

Idegenforgalmi hírek. A Magyar Nemzeti Szövetség meghívására az oxfordi egyetem tanári karának és hallgatóságának »Oxford League for Hungarian Selfdetermination« csoportja, amely Csonka-Magyarország igazságának a külföld előtti széleskörű propagandájára való feltárásán fáradozik, július 25-én a bécsi hajó Budapestre érkezett. Dr. Krisztics Sándor egyetemi tanár Esztergomig utazott elébe a vendégeknek, kiknek részét a legelőkelőbb angol családok sarjai s kiket megérkezésükkor Ludwig Ernő főkonzul és felesége, Székelykóvits Szilárd v. székesfővárosi tanácsnok, dr. Jolland Arthur egyetemi tanár, báró Nopcsa és dr. Mátéka titkár vártak. A hallgatók a hajószalonban gyűltek egybe, ahol Ludwig Ernő főkonzul megleghangu beszédben üdvözölte őket, azután pedig a fővárosi »coaching« okon a Gellért-szállóba hajtottak. Másnap az egyetem aulájában ünnepélyes fogadtatás volt, amelyen a meghívottak közt láttuk Bánffy Miklós külügyminisztert, államtitkárt, Lukács Györgyöt, Hohler angol követet, Fock Ede, Zilahi Kiss I. tanácsnokokat stb., stb. Siegel rektorhelyettes latin beszédére az angolok részéről az oxfordiak hagyományos tógájába öltözött Morrah professzor válaszolt, majd Professor Huxley, legvégül pedig a hallgatók részéről Mr. Harris szónokolt, felejtéssel melegséggel és bensőséggel emlékeztetve meg a magyarokról. Az oxfordiakat tiznap ikteltük alkalmával miniszterelnök, a nemzetgyűlés és a főváros is vendégül látja s azonkívül több napot töltenek a Balatonon. A hazánkra nézve nagyjelentőségű társadalmi esemény rendezésének főérdeme dr. Jolland Arthur és Krisztics Sándor tanárokat illeti.

A közelmúlt napokban Budapestre jöttek herceg Andria Duc és Fernando Gamez Cantrerus Mauri (Dunapalota), Petersen Russel őrnagy Washingtonból, Right. Hon. Lady Adderley Irországból, Sir Vill. Montague Londonból, Desy Jean tanár Montrealtól, Levidis George diplomata Athenből, Versall Margat és Millberg Victoria Stockholmból (Hungaria).

*

A *Floris bonbon-utalvány* e heti nyertesé Bak Évikének (Budapest) kiadóhivatalunk elküldte a *Floris* cukorkagyár ajándékát.

*

L'Art et la Mode modellkalapszalonn eredeti kalapszabásai megtekinthetők. Alakítások eszközöltetnek, ugyanott készítő kurzus kizárólag urihölgyeknek. V., Kálmán-u. 24. I. e.

*

Az *ujjonnan* átalakított *Svábhegyi Nagy-Szálló étkezőterassz-barja* a főváros legelőkelőbb köreinek találkozó helye. Kétféle francia konyha, hékebeli italok, zene és tánc. Asztali szolgáltatás: telefon 46-72. Éjféltől külön fogaskerekű. Autószolgálat egész nap.

MICHELIN PNEU

SZILÁRD, Lázár-utca 14. Tel. 131-28

PARFUM KHYRMÉ Sengyel Gy. és Sz. & Co.
NAPKELETI ILLATSZER UJDONSÁG Budapest, VI. Nagymező-u. 21.

DA BÜFFÉK, DISZLAKOMÁK, / TEÁK és VACSORÁK /

A- házon kívül is a legpontosabban eszközöltetnek
NY A legkisebb rendelésre is nagy súlyt helyezünk
MEGNVILT A TETŐ-TERASSZ

Öt esztendő telt el. Három gyermekük született. Louis halászni ment az apósával. A felesége ott maradt a gyerekekkel. Mi tagadás, nem jól ment soruk. De a szerelem sok mindent elfeledtetett velük egyikük se panaszkodott. Egyébként sohase fordul Baudoinnéhoz.

Vasárnap, mikor a miséről jövet találkoztak, köntek neki, mert köszönni kötelességük volt. Az özvegy ilyenkor jól beburkolódzott barna köpenyébe és nélkül meggyorsította lépteit, mintha kigyó marta meg a lábát.

A legutóbbi szerdai napon vihar süvített át a tenn és megreemtette a parti házakat.

Baudoinné egyedül lakott kis normann szolgálo, Annette-tal.

Annette arcát az ablaktáblához szoritva csak nagy szólt meg:

— Nini, összedült a Bertrand kéménye!... A chuék teknője milyen táncot jár!... Á, Chardon átony felé siet... Pierré Guichard is és Denis ffroy meg Madeleine Goiran is!... Jézusom, hát incsiak, hogy vajjon mi történt a halászokkal! Sohase m még ilyen vihart!

Baudoinné összehajtotta a kezimunkáját és fel-alá lett járni.

Rettenetes lehetett az Óceán.

Az özvegy odalépett a leányhoz:

— No, fiam, ha már olyan kíváncsi vagy, huzzrsan cipőt és eredj a többiek után. Nézd meg, mi g.

Annette egy pillanat alatt elkészült.

— Gyere majd vissza, hogy elmondhasd, mit l, — jegyezte meg Baudoinné és tovább járkált fel alá.

Keresztbefont karral, szorosán összezárt ajakkal kelt a szoba egyik végéből a másikba.

Tíz perc telt el.

— És Annette még se jön!

A szél megkétszereződött.

A Baudoinné pillantása most hirtelen a szoba ában levő gyerekágyacskára esett.

Azon a vidéken mindig mindent megőriznek és gi helyén tartanak.

Az a kicsiny ágy a fiáé volt valamikor... A , aki most kint jár a tengeren...

Egy órája már, hogy csupán óreá gondol folyosan.

De gondolatban mindig a nagy, huszonötéves fiut a maga előtt, aki azt mondta: »Ahogy tetszik«,

ARISNYA

minden
cipő-
színből

LUKÁCS ÉS PÁSZTOR

Budapest, IV., Egyetem-utca 11.
(Gróf Károlyi-palotával szemben).

Két tanulmányfej. Széchenyi Ilona grófnő olajfestményei.

mikor ő ellenezte a házasságát és aki azért mégis megházasodott.

Most azonban a kicsi gyermeket látta lelki szemével, a lenhaju, kékszemű és gödrösarcu fiúcskát. Eszébe jutottak a gyermek első szavai, édes kacagása, hatalmas csókjai és az ő tervei, amelyeket még a bölcső mellett szövögetett.

— És az az Annette még se jön!...

Leakasztotta a köpenyét és utnak indult.

Amint kiért az utcára, nagy tömeg állta el az utját. A tömeg két vagy három halász köré gyűlt, akik átázott ruhában, sáros csizmában, véres arccal és kézzel álltak ott. Baudoinné megtorpant és rekedt hangon kérdezte:

— Mind visszatértek?

Az ottlevők egyike intett a többieknek és azt felelte:

— Mind.

Az özvegy folytatta utját, mire az egyik tengerész kivált a csoportból és utána futott:

— Baudoinné asszonyom! Hová siet?

— Oda! — felelte az asszony és a tenger felé mutatott.

A férfi megállította a köpenyénél fogva.

— Ugyan minek? Rossz idő van, legjobb lesz, ha hazamegy. Hiszen valamennyien visszajöttünk...

Az asszony a férfi szemébe nézett:

— Valamennyien?

— Valamennyien.

— Esküdjön meg rá...

A tengerész habozott.

— Ej, aki itt nem kötött ki, az bizonyára partra szállt Yportban... vagy Fécampban, ki tudja?

Baudoinné kiszabadította magát és tovább akart menni. De a tengerész ismét visszatartóztatta.

Most feltűnt Annette. Magánkívül rohant az asszonyához.

— Ne, ne menjen oda, nagyságos asszony! — kiáltotta. — Az Isten szerelmére, oda ne menjen!

DITGOTT

likőr-, rum- és tea-különlegességek
Dietrich és Gottschlig r.-t.-nál

Budapest, Váci-utca 11/b.

LOHR MÁRIA-KRONFUSZ

Vegyztisztító, csipketisztító és kelmefestő. Gyár és központ VIII., Baross-utca 85. Tel.: József 2-37.

Az öregasszonyt remegés fogta el. Az arca ólom-szinüvé sápadt, a szeme lecsukódott és szolgálójára támaszkodott, hogy el ne essék.

— Ez az én bűnöm! Az én bűnöm! — ismételte fogvacogva.

Be akarták vinni egy házba, de ő tiltakozott.

— Annette, — mondta — látni akarom őket!

Nem tudni, miféle csoda történt, de egyszerre visszatért az ereje és a két nő a Louis Baudoin háza felé tartott.

A ház belseje olyan volt, mint minden más házlásházé. A kékfüggönyös ágy lábánál kicsiny bölcső állott.

A fiatalasszony az asztalnál ült, legkisebb gyermekét az ölében tartotta, a másik kettő ijedten kapaszkodott a kötélyébe. Olyan sápadt volt, mintha nagybeteg lett volna. Minthogy ő nem mehetett el hazulról, a szüleit küldte el, hogy hozzanak hirt és lélegzetét visszafojtva várt. Mikor megpillantotta az anyósát, fel akart állni.

— Asszonyom... — nyögte.

Az öregasszony egyenesen hozzálépett.

— Leányom...

És karjaiba zárta a gyerekeket.

Hirtelen kiáltozás hangzott fel az utcáról.

Ismét nyílt az ajtó és barátai kíséretében megjelent Louis Baudoin.

Egy pillanat alatt mindenki talpon termett. A fiatalasszony férjéhez rohant, a gyerekek apjukhoz futottak. Csak Baudoinné maradt a helyén, merev-mozdulatlanul, akár a szobor.

A halász most megpillantotta anyját. Elhajította a sapkáját és az öregasszonyhoz sietett.

— Anyám! — mondta.

És az anya kitérte karjait.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adunk vissza. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Virágos kert. Levelének közvetlensége és őszintesége ellensúlyozza azt a kissé kellemetlen hatást, amelyet rideg és sötét világszemlélete okoz. Istenért, hogy gondolkozhatik így egy tizenhét éves leány. Csak abban az egyben bízunk, hogy ez a világszemlélete inkább csak olvasmányainak káros hatása és nem fakad valóban a lelke mélyéből. Mikor valaki olyan fiatal, mint maga, több bátorsággal, több reménységgel és több rajongással kell nézni az életet, amely keserű, kegyetlen, fájdalmas és igaz-talan sokszor, ám mégis tele van örömmel, szépséggel és ragyogással. Erős akarattal és hívő bizakodással keresse az utat, amely a tiszta öröm és a nemes szépség felé vezet. Higgye el, hogy nem is olyan nehéz megtalálni, amikor tizenhét éves. Virágos kertben örülni kell a virágnak, a színnek, az illatnak, a nap táncoló fényének és igazán nem szabad olyan sivár és kietlen gondolatokkal foglalkozni, mint aminők mostanság a maga kis fejcskéjében forognak nagy kusza össze-visszaságban. Maga a virágos kertben, ahelyett hogy táncolna és szaladgálna, a hideg gondolatok merev tégláiból sötét tornyot épít maga köré és abban sőhajtozik — becsukott ablakok mögött. Kinyitni, kinyitni ezeket az ablakokat és ledönteni ezeket a mesterséges falakat amelyek ugysem tarthatják sokáig fogva a maga friss, fiatal és nagyszerű életkedvét. Ámbátor lehet, hogy ide s tova hamarosan jön majd egy derék lovag és egy ökölcsapással — nem is egy szelid kézsimitással — le fogja dönteni ezt az egész tornyot és kiszabadítja magát ebből a furcsa lelki önrabságból. — **Sárga rigó.** Amiért a sárga rigók és a feketék az ablak alatt már hajnalban füttyörésznek, magának nem feltétlenül muszáj költeni. A sárga rigók előbb füttyülnek, aztán fészket raknak és azután költenek. Maga először költ, aztán akar fészket rakni. Vigyázzon, ha valaki magát egyszer hallja füttyülni, elmegy a kedve attól, hogy részt vegyen a maga fészkekrakásában. — **Daxli.** Nem, zöld ruhában ne vezessen sárga daxlit. Ez valóban „*rèmes lenne*“. Mondja kérem, nincs a mai világban egyéb gondja?

Felelős szerkesztő: dr. ENDRÓDI BÉLA.

Kiadótulajdonos: »A Társaság« lapkiadóvállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal IV., Muzeum-körut 1. IV. emelet.

Telefon József 55-40. Hivatalos órák d. e. 10-1-ig.

Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. — Telefon 127-05.

Hüttl Tivadar porcellángyáros és nagykereskedő

Állandó dus raktár porcellán- és üvegkészletekből.
Budapest, V., Dorottya-utca 14. sz.

Arany-, ezüst- és ékszerárukat HOLCZER VIKTOR, arany- és ékszer-
feszesség áron megveszi áruháros.
Károly-körut 10, félemelet. Ugyanott eladás nagyban és kicsinyben.

Forduljon **MATTYÓK ALADÁR** okl. mérnök
Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 45. szám

ÉPÍTŐ VÁLLALATÁHOZ,
ha építkezni szándékozik.

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ VÁLLALATÁHOZ,
ha házat, telket, birtokot, bér-
letet eladni, venni akar.

Telefon: József 22-99.

Sürgőnycim: Mattyókmér-Budapest.

TENNIS, FOOTBALL
és egyéb sportcikkék
RADÓ
fényképezőgépek, látcsövek IV., Egyetem-tér 5.

Legmodernebb cipőszalon

készít mérték után és raktáron tart a legkényesebb igényeket kielégítő angol, francia cipőket

CSEH FERENC
VI., Andrassy-ut 61. (Oktogon-tér közelében.)

Gummiáruk „Vilur“ védjeggyel.

Betegápolási célra a legjobbak. Kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és hasonszakszerű üzletekben. Nagyban szétküldés:

WILHEIM ARTHUR, Budapest, Nagymező-utca 51.
Tel.: 163-85. Sürgőnycim: „Galagummi“

Püspöki uradalmi központi iroda r. t. Vác
Budapest V. Zrínyi-u. 7.
Magyar palackosborkulönlepessegek.

Telefon: 75-96 ó 9636